

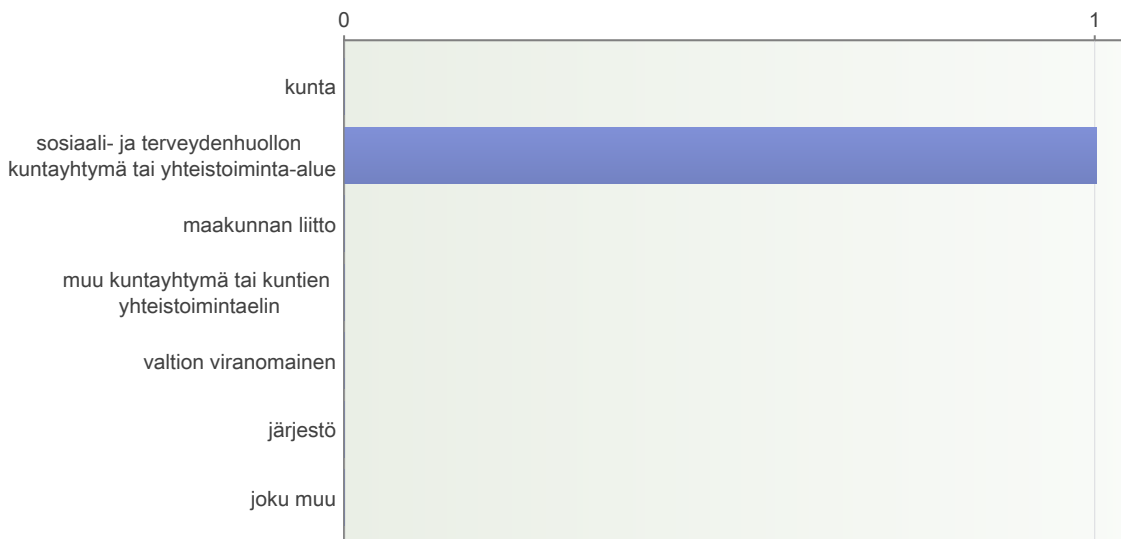
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri	Karitta Peiponen	risto.miettunen@kuh.fi		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Ehkä

Valmistelussa ei näyttäisi syntyvän missään vaiheessa ennen eduskuntakäsittelyä tilannetta, jossa sote- ja maakuntauudistusta koskeva perustuslain säädäntö (nyt lausunnoilla), valinnanvapautta koskeva lainsäädäntö (lausunnoilla loppuvuodesta 2016) ja maakuntien muita tehtäviä koskeva lainsäädäntö (lausunnoille keväällä 2017) olisivat arvioitavana yhtä aikaa. Myöhemmin lausunnon tulevat esitykset saattavat edellyttää myös nyt lausunnoilla olevien asiakokonaisuuksien uudelleen arviointia.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Ehkä

Viitataan edelliseen kysymykseen.

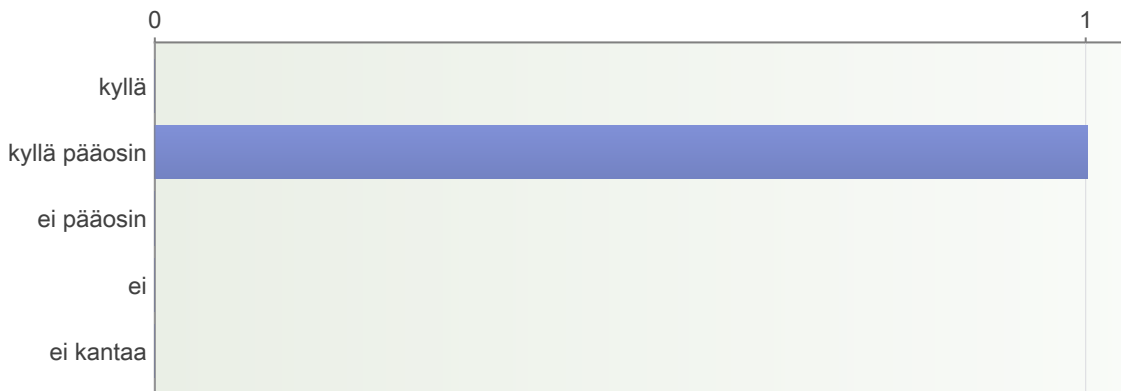
5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittäväällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntavaalien kautta kyllä.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

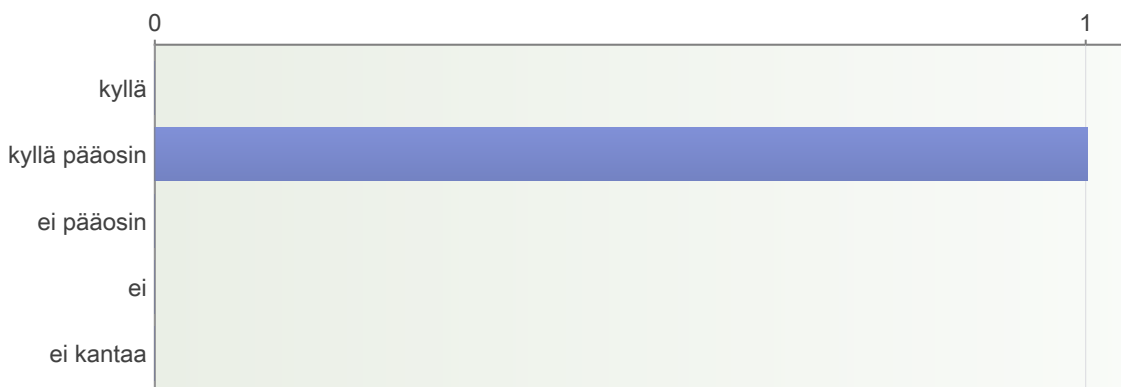
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

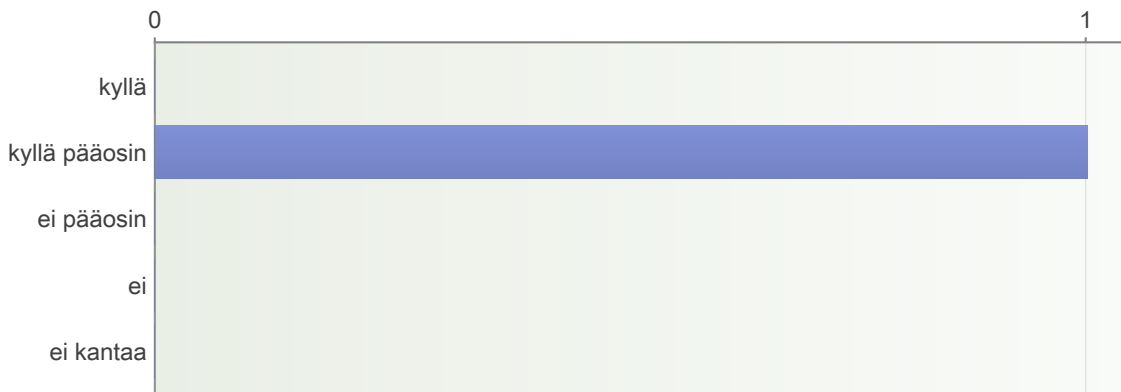
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

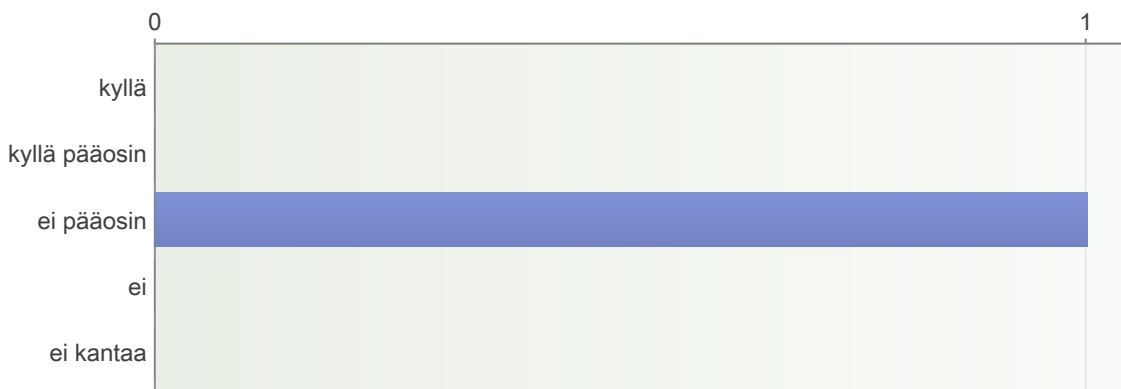
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

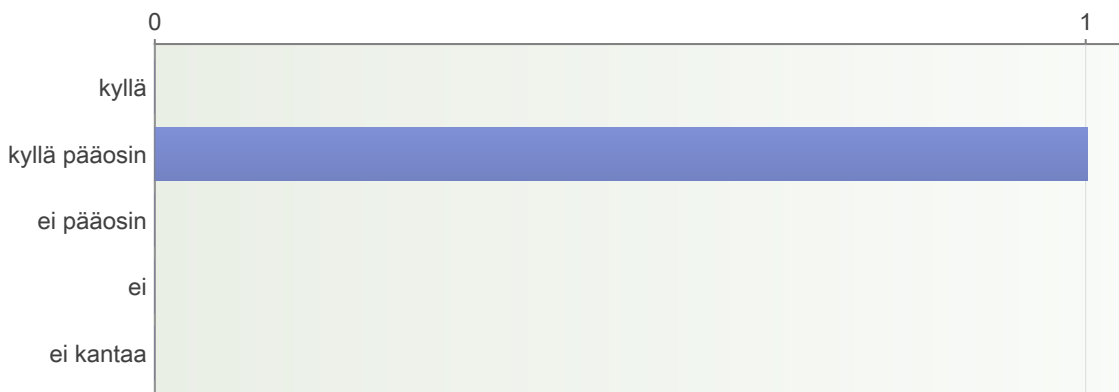
Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakuntien väliselle yhteistyölle tulisi määritellä ja tuoda julki malli, jolla voidaan toteuttaa maakuntien yhteistä palvelutuotantoa, ilman kilpailuilla markkinoilla toimimisen oletusta (yhtiöittämisvelvoite). Lakiluonnos on tältä osin melko epätasällinen. Käytännön tarpeet tulevat esiin esimerkiksi diagnostisten palveluiden (kuvantaminen ja laboratoriot) ja hankintatoimen järjestelyissä. Maakuntalaissa todetaan, että palvelulaitoksen

laajan valinnanvapauden piirissä toimivat tytäryhtiöt eivät voi käyttää palvelukeskusten palveluja (yksityiskohtaiset perustelut, s. 119). Lisäksi eduskunnan käsittelyssä olevan hankintalain sidosyksikköhankintaa koskevat säännökset estävät sen, että laajan valinnanvapauden piirissä olevat tytäryhtiöt eivät myöskään voi käyttää palvelulaitoksen itsensä tuottamia palveluja (esim. laboratoriopalvelut). Maakuntalaissa tulisi konsernijohtamisen mahdollistamiseksi nimenomaisesti säätää siitä, että maakunnan tytäryhteisöt voivat hankintalain sidosyksikkösääntelyn estämättä käyttää sekä palvelulaitoksen tuottamia palveluita että valtakunnallisten palvelukeskusten tuottamia palveluita.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- Hankintatoimi

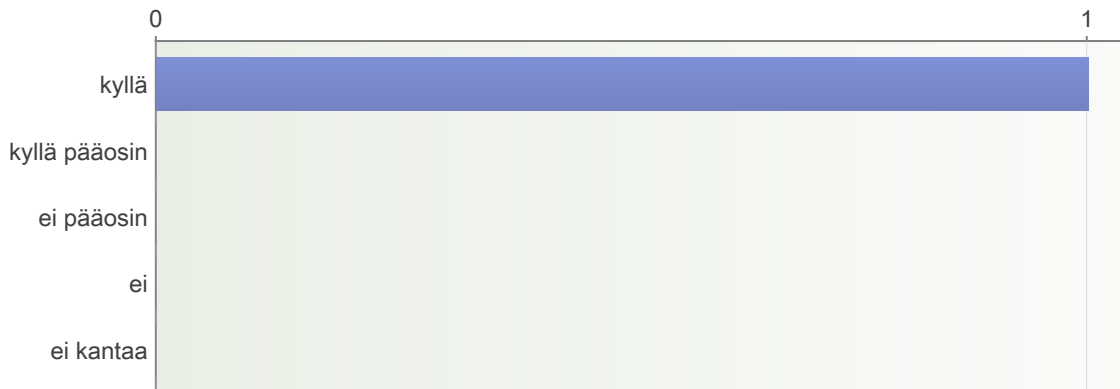
Lakiluonnoksen perusteella kunnat ja yhtiötettävät tuotantoyhtiöt eivät voisi käyttää erva-hankintayksiköiden palveluja. Lakiluonnoksessa ei lähemmin perustella mistä syystä tällainen kielto johtuu. Ilmeisenä syynä kieltoon on, että hankintalaista johtuen yhtiö menettäisi inhouse yhtiön aseman. Toimintamallin pitäisi kuitenkin mahdollistaa olemassa olevien resurssien tehokas ja taloudellinen käyttö. Yhtiötettävien toimintojen vieminen julkisten hankintojen ja Inhouse-periaatteen ulkopuolelle on koko lakipaketin heikoin kohta. Ratkaisu kasvattaa jäljelle jäävien yksiköiden hankintakustannuksia. Kunnat ovat ulkoistaneet hankintansa ja logistiikkansa erva-hankintayksiköille taloudellisista ja toiminnallisista syistä. Tässä tilanteessa ne joutuisivat rakentamaan organisaationsa ja osaamisensa uudelleen. Ratkaisu tulisi olemaan valtiolle ja veronmaksajille erittäin kallis (vrt. kestävyysvaje). Eri hoitotasojen yhteistyöstä on saatu myös toiminnallisia etuja tuotteiden ja palvelujen yhdenmukaistamisen kautta koko hoitoketjussa.

Hankintalakiin esitetty ulkoisen myynnin rajaksi ehdotettu 5%:a ja 500 000 euroa tekee myös mahdottomaksi palvelujen tuottamisen mahdollisesti yhtiötettävälle toiminnolle. Usein viitataan, ja aiheellisestikin, siihen että EU aiheuttaa ongelmia. Po. tapauksessa emme voi mennä EU:n selän taakse, vaan Suomi on itse aiheuttamassa ongelmia, mikäli sidosyksikkösäännös säädetään kireämmäksi kuin hankintadirektiivien

säännökset edellyttävät.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

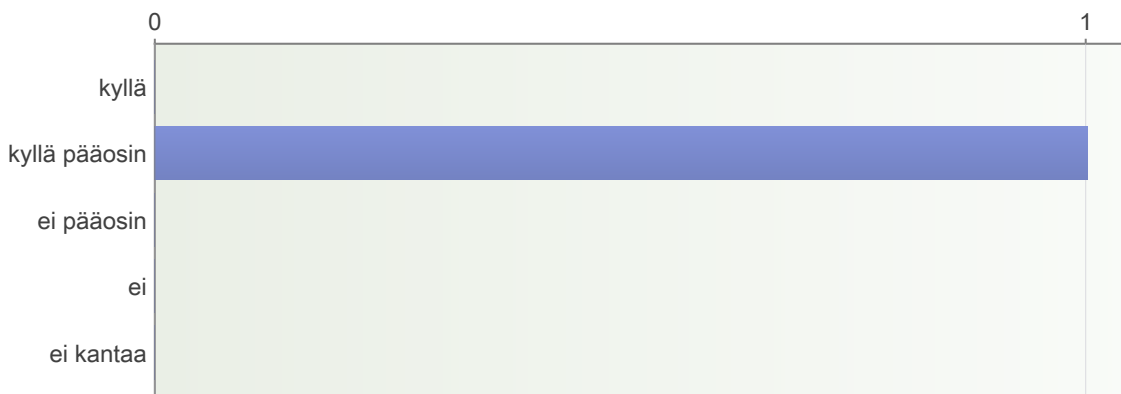

Avoimet vastaukset: kyllä

- Nykyisessä erityisvastuualueen järjestämissopimuksessa puutteena on ollut nimenomaan sopimuksen heikko sitovuus.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

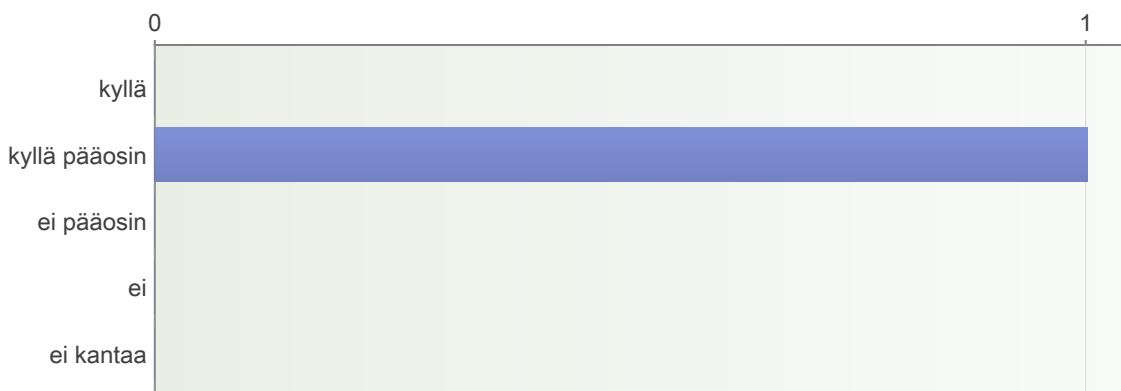
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

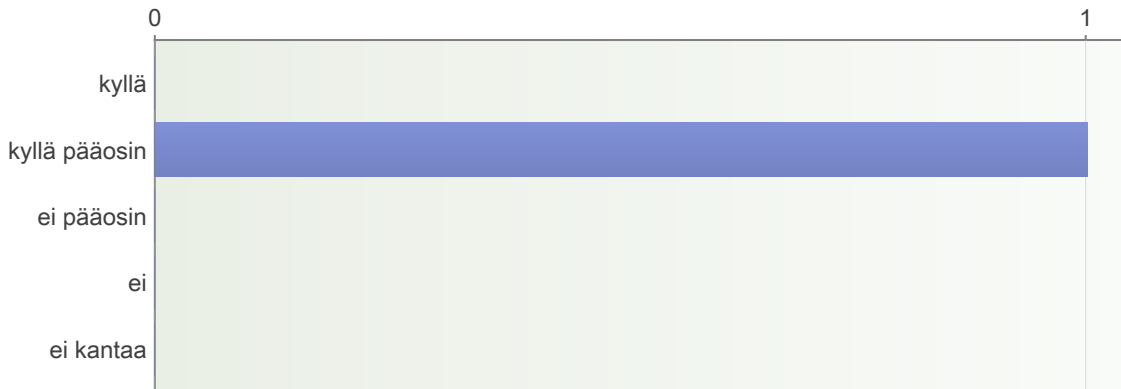

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Erikoissairaanhoidon keskittäminen kaippaa valtion ohjausta kuten terveydenhuoltolain asetuksessa linjataan. Investointien ohjausta kaivataan. Sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunta on tarpeellinen.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

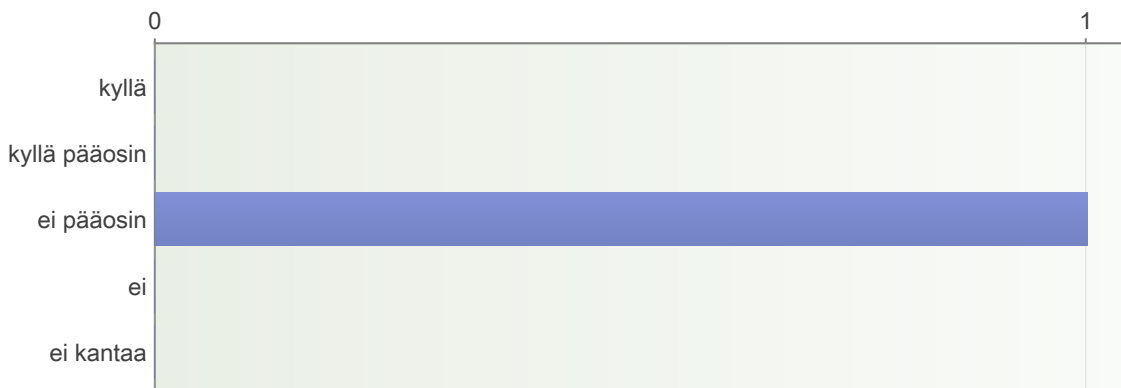
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitettua laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakuntalaki, järjestämislaki 22§ ja kilpailulainsäädäntö saattavat esitetyssä muodossaan tuottaa epätarkoituksenmukaisia ristiriitatilanteita. Lakien pätemisjärjestys on epäselvä. Maakunnan yhtiöttämismallit (Maakuntalaki 15 luku, 118 §) ei koske omana toimintana alueen asukkaille järjestettäviä palveluita. Mikäli kuitenkin samaan aikaan laajan valinnanvapauden piiriin kuuluva perusterveydenhuolto on yhtiötettävä, muodostuu maakunnan palvelulaitokselle yhtiö, joka määritelmän mukaan toimii kilpailuilla markkinoilla. Maakunnan (nyt sairaanhoitopiirin) lääketieteelliset (laboratoriot, kuvantaminen) sekä myös useat muut tukipalvelut on tällä hetkellä järjestetty kustannustehokkaasti alueellisten organisaatioiden toimesta ja nämä palvelevat sekä perusterveydenhuoltoa että erikoissairaanhoidoa. Esimerkkeinä tämänkaltaisista malleista ovat laboratoriopalveluita tuottavat Islab ja Nordlab ja monet hankintatoimen organisaatiot. Lainsäädäntöä ei pitäisi rakentaa siten, että tukipalveluiden rakenteeseen olisi maakunnissa muodostettava kaksi erillistä toimijaa, joista toinen vastaa erikoissairaanhoidosta ja toinen osakeyhtiömuodossa perusterveydenhuollosta. Mikäli koko maakunnallinen tukipalvelukokonaisuus pirstaloitetaan useisiin kilpailuilla markkinoilla toimiviin yhtiöihin menetetään nykyinen kustannustehokkuus. Muodostamalla lukuisia joukko uusia organisaatorajapintoja vaikeutetaan oleellisesti palveluketjujen sujuvuutta, mitä ei näköpiirissä olevan 5-10 vuoden ajanjakson kuluessa ole korjattavissa tietojärjestelmäratkaisuilla.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Nykyinen lakiehdotus ei tunne yliopistosairaala käsitteenä eikä laissa myöskään määritellä yliopistosairaalan tehtäviä tutkimuksessa ja opetuksessa. Nykyisessä ehdotuksessa ei myöskään ole yliopiston ja yliopistosairaalan toimintojen yhteensovittamisen edellyttämiä rakenteita (yhteiset / jaetut tehtävät ym.). Nämä on välttämätöntä lisätä lainsäädäntöön joko nyt lausuttavana olevaan järjestämislakiin tai vaihtoehtoisesti säätämällä oma laki yliopistosairaaloista. Yliopistollisen sairaalan asema koulutuksen ja tutkimuksen osalta on kuvattu pykälässä 39. Muutoksena aiempaan on se, että lääkärikoulutuksen lisäksi voidaan korvata muidenkin terveydenhuollon ammattihenkilöiden yliopistotasoisesta koulutuksesta. Se on myönteinen asia esimerkiksi sairaalafysikoiden ja –kemistien koulutuksen kannalta. Valtion korvaus tutkimustoimintaan säilyy entisen lainsäädännön mukaisesti.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Ei vastauksia.

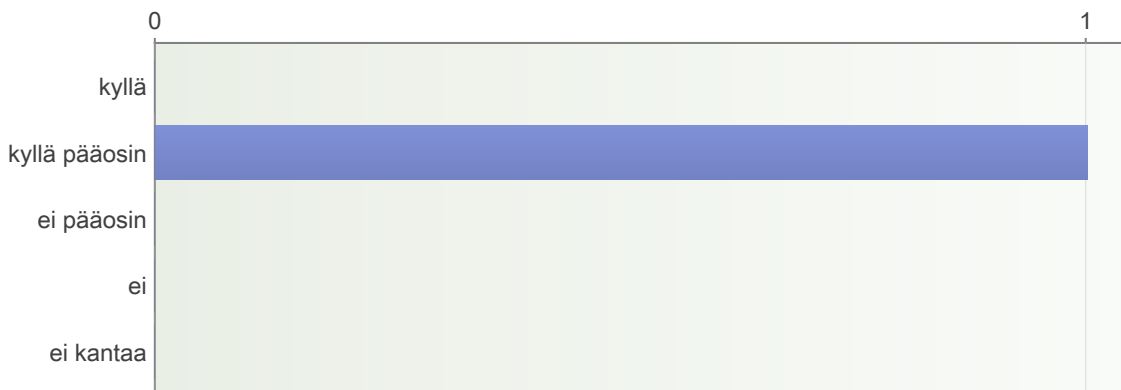
20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

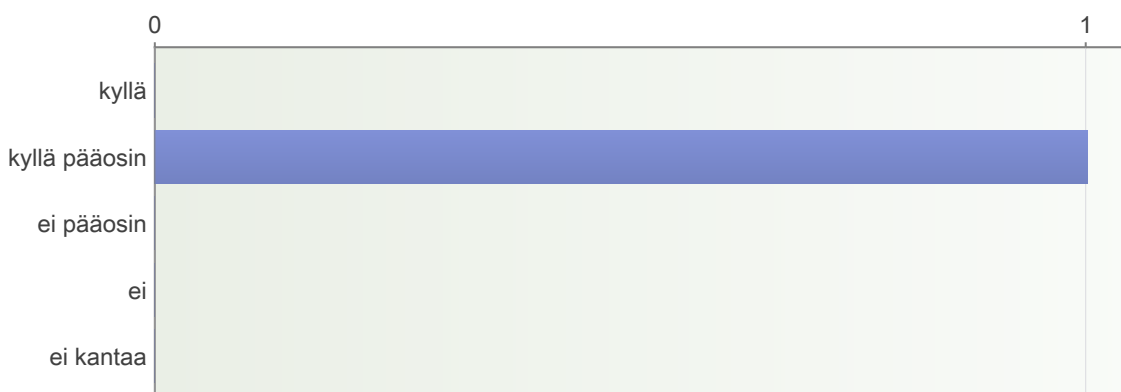
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

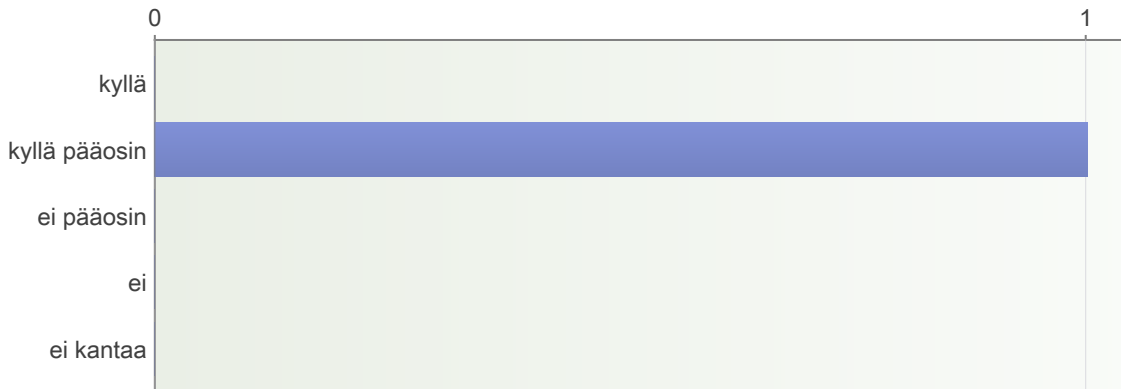
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

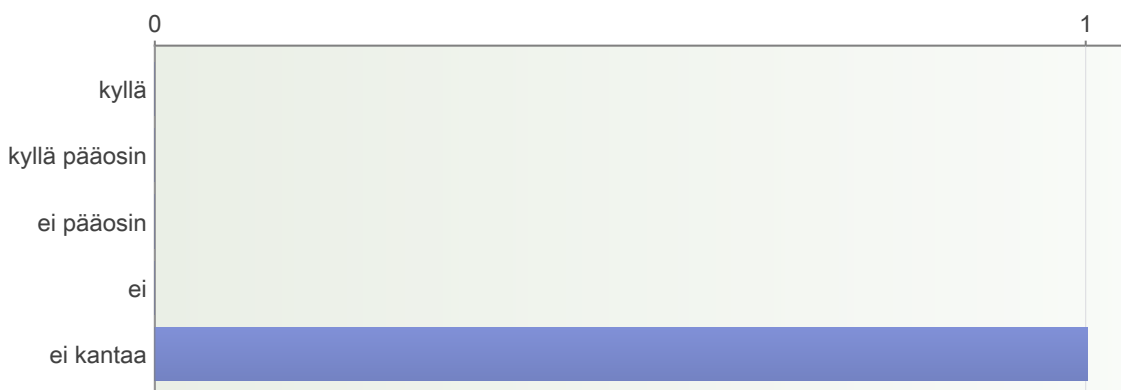
Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidättekö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

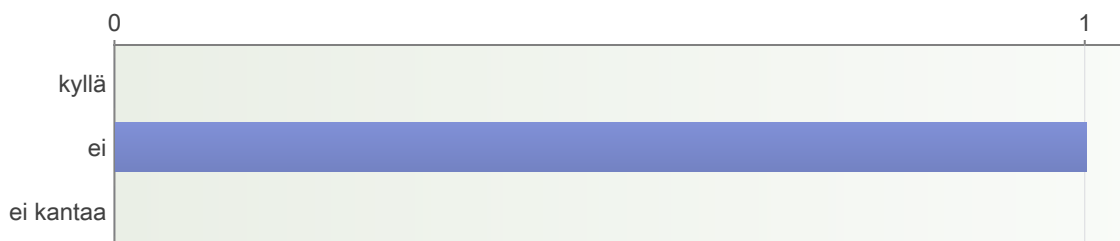
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Erikoissairaanhoidon näkökulmasta yhtiöittämisen aikataulu pitäisi olla sama kuin valinnanvapauslain 2. vaiheen alku eli 31.12.2022.

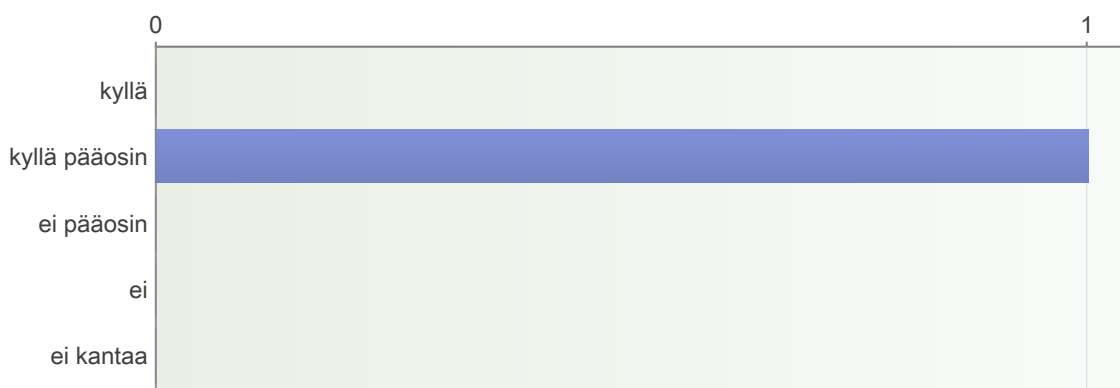
27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Vastaajien määrä: 1

- Lainsäädäntökokonaisuuteen on erittäin vaikea ottaa kantaa laajaa valinnanvapautta koskevien säännösten puuttumisen vuoksi. Laaja valinnanvapaus ja siitä seuraava velvollisuus toimintojen yhtiöittämiseen ovat keskeinen osa uudistusta. Säännösten puuttuminen on perustavaa laatua oleva ongelma lausunnon antamisen kannalta.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

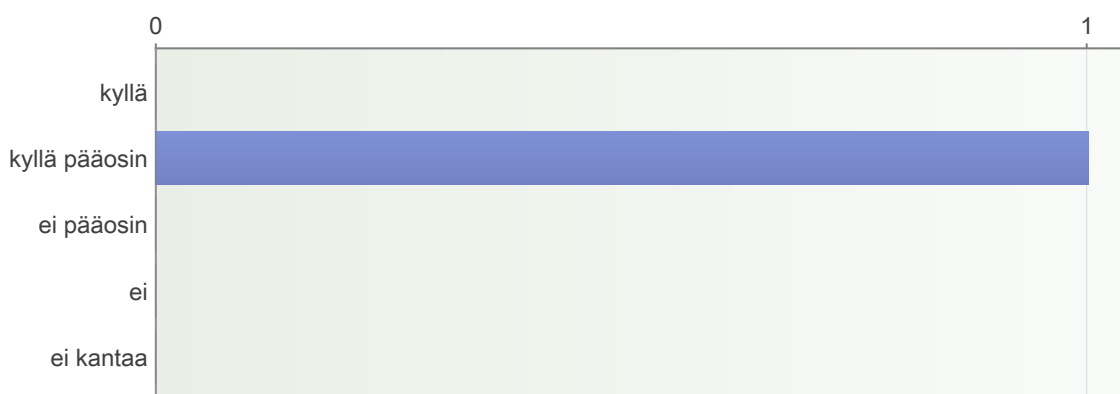
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

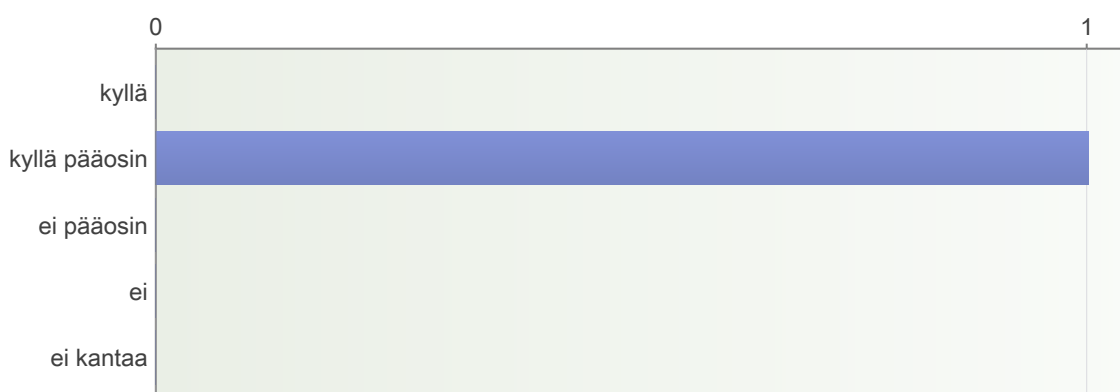
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

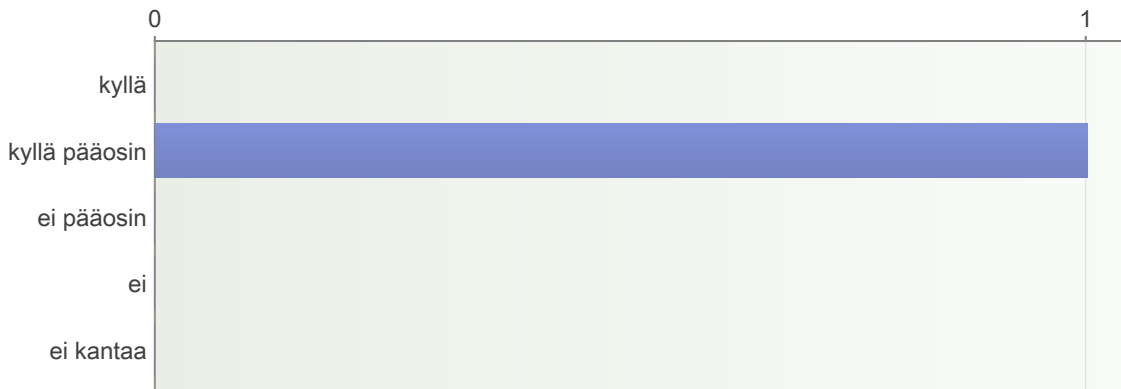

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Valtion osuuksien suuruus yliopistollisille maakunnille koulutuksesta ja tutkimuksesta tulee nostaa todellisten kustannusten mukaisiksi.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

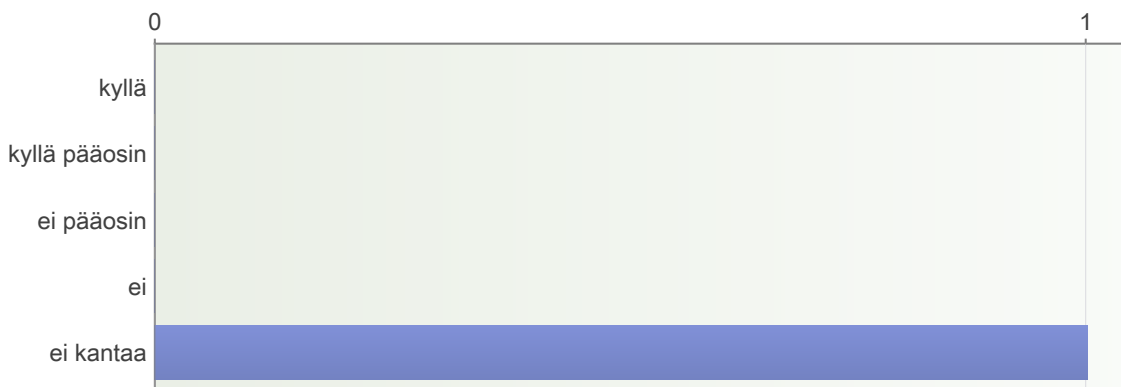
Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidätkö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

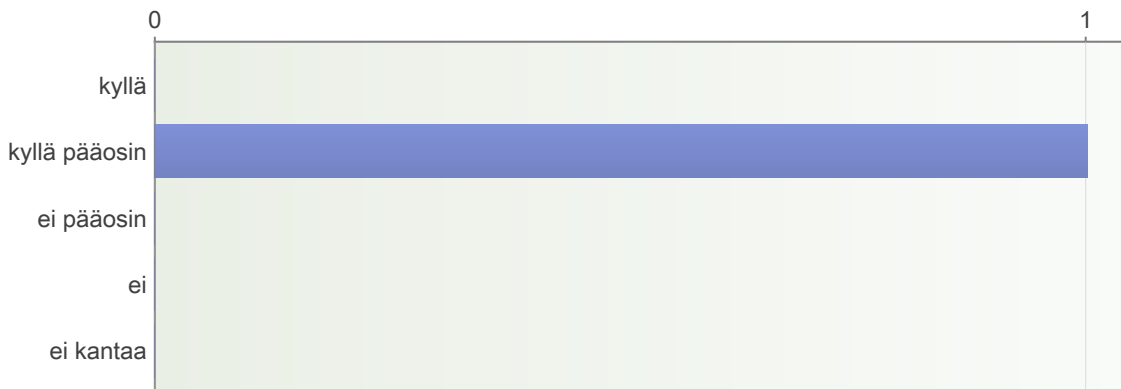
Avoimet vastaukset: ei kantaa

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

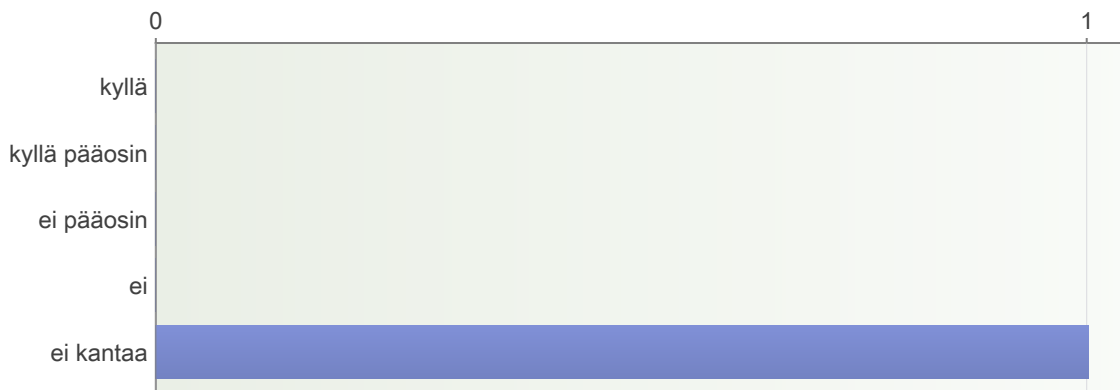
Avoimet vastaukset: ei kantaa

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

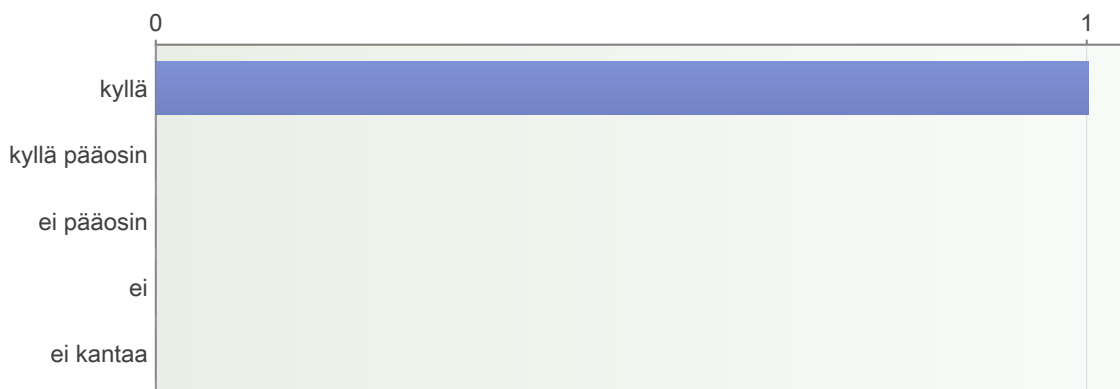
Avoimet vastaukset: ei kantaa

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

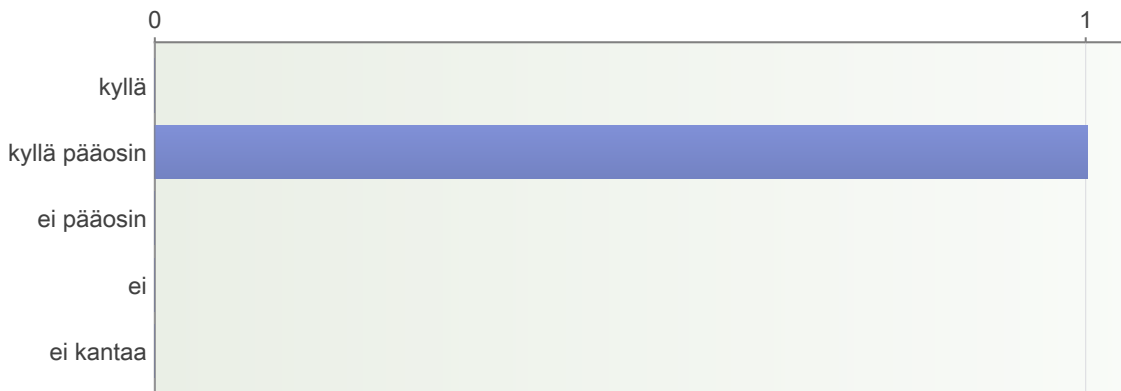
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Yliopistosairaaloiden rooli

Kysymys yliopistollisen sairaalan asemasta. Miten järjestäjän ja tuottajan erottaminen toisistaan ylipäätään istuu tähän konseptiin?

Yliopistosairaaloiden keskinäisessä keskustelussa on tuotu esille Alankomaiden ns. AMC-mallia (Academic Medical Center) , jossa yo-sairaala ja lääketieteellinen tiedekunta on yhdistetty. Tämä edesauttaisi soteintegraatiota jo opiskeluvaiheessa.

Yliopistosairaalaan koskevien säännösten lisääminen järjestämislakiin.

Ensihoito ja Pelastustoimi

Ensihoidon ja pelastustoimen järjestämisvastuu on tarkoitus siirtää viidelle yliopistollista sairaalaa ylläpitävälle maakunnalle. Tuotantovastuu asia ei ole vielä selvä. Tärkeää on että ensihoitopalvelun tuotanto pidetään maakunnassa osana maakunnallista palvelulaitosta.

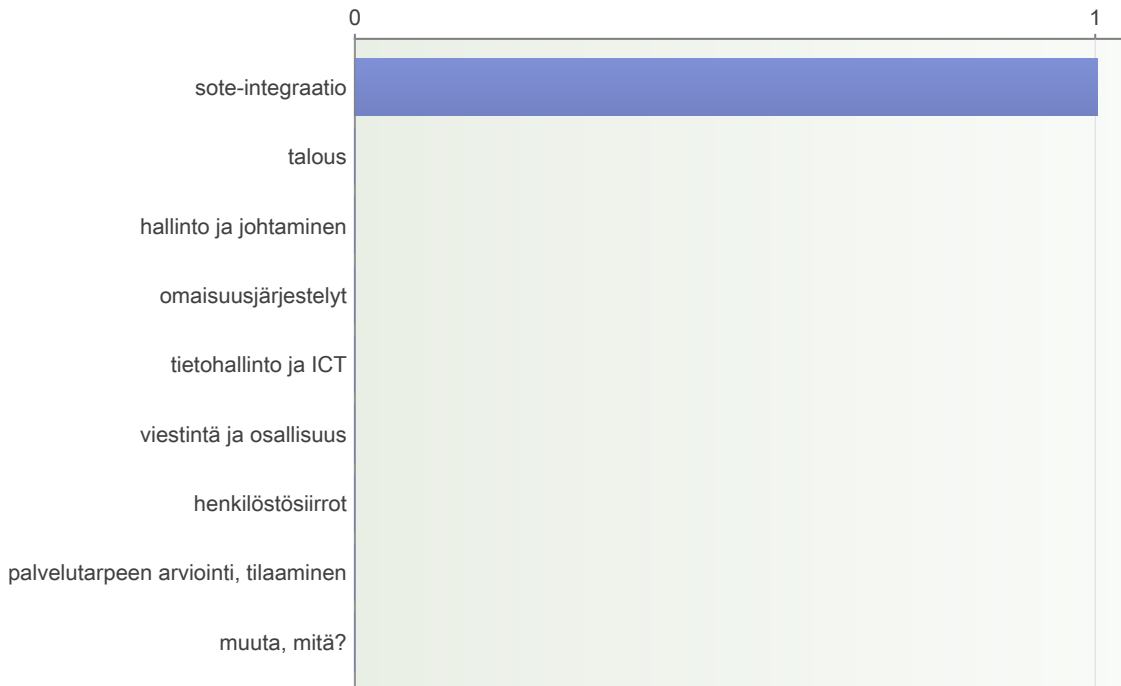

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Ei vastauksia.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Vastaajien määrä: 1

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.